

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันวิทยาการสมัยใหม่มีความเจริญก้าวหน้ามาก ทำให้เกิดสิ่งประดิษฐ์ใหม่ ๆ ที่สามารถอำนวยความสะดวกให้แก่มนุษย์ มีการนำเครื่องจักรมาแทนการใช้แรงงาน ดังนั้นการดำเนินชีวิตของมนุษย์ในแต่ละวันจะมีโอกาสออกกำลังกายได้น้อยลง และจากความเจริญก้าวหน้าของโลกสมัยใหม่ ทำให้มนุษย์หลงใหลจนลืมคำนึงถึงความจริงที่ว่า การลดการทำงานหรือเคลื่อนไหวในกิจวัตรประจำวัน เป็นสาเหตุโดยตรงและแท้จริงที่ทำให้ร่างกายมีสมรรถภาพลดถอย ซึ่งหมายถึงความสามารถของร่างกายในการทำงานลดต่ำลง เมื่อสุขภาพต่ำลงก็เป็นผลต่อเนื่องให้ความต้านทานของร่างกายต่อโรคร้ายไข้เจ็บลดลง ความยืดหยุ่นของชีวิตตลอดจนความสามารถปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ลดลงด้วย¹ เมื่อเป็นเช่นนี้มนุษย์จึงต้องอาศัยการออกกำลังกาย เพื่อช่วยให้ร่างกายแข็งแรง มีสุขภาพสมบูรณ์ สามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข การออกกำลังกายที่กล่าวมาแล้วนั้น ต้องอาศัยกิจกรรมทางพลศึกษาเป็นสำคัญ ซึ่งในปัจจุบันประเทศต่าง ๆ ให้ความสำคัญและสนใจในก้านพลศึกษาเป็นอย่างมาก รัฐบาลของแต่ละประเทศเห็นความสำคัญในการพัฒนาตัวบุคคล เพื่อพัฒนาประเทศ เพราะมีความเชื่อว่าสมรรถภาพของเยาวชนคือสมรรถภาพของประเทศ (Youth Fitness is the National Fitness) และการที่ประชาชนพลเมืองมีสมรรถภาพที่ดี มีระเบียบวินัย และมีน้ำใจนักกีฬา ย่อมทำให้ผลผลิตสูงชัน ประเทศเจริญมั่งคั่งและทำให้สังคมเจริญก้าวหน้า²

¹จรววยพร ธรณินทร์, "พลศึกษาของเราบรรลุเป้าหมายหรือยัง," วารสาร สุขศึกษา พลศึกษา และสันทนาการ 3 (มกราคม - ตุลาคม 2520) : 84.

²ฟอง เกิดแก้ว, สวัสดิ์ ทรัพย์จำนงค์ และ บรรจง คณะวรรณ, การพลศึกษา (พระนคร : วัฒนาพานิช, 2515) คำนำพิมพ์ครั้งที่ 3.

การพลศึกษาได้มีมาตั้งแต่สมัยโบราณ ควบคุมมากับความเป็นอยู่ของมนุษย์ ในการดิ้นรนเพื่อความอยู่รอดของชีวิต โดยไม่ต้องมีการเรียนการสอนดังเช่นปัจจุบัน ที่เป็นดังนี้เพราะธรรมชาติไม่ได้ให้อาวุธอะไรแก่มนุษย์อย่างสัตว์ทั้งหลาย เพื่อใช้ป้องกันตัว เช่น ช้างมีงา วัว ควาย มีเขา ฯลฯ เป็นต้น ดังนั้นมนุษย์เราจะต่อสู้กับธรรมชาติได้ก็ต้องอาศัยความแข็งแรงของร่างกาย ใครแข็งแรงก็อยู่รอด ใครอ่อนแอก็ต้องตายไปในที่สุด มนุษย์จึงจำเป็นต้องมีพลศึกษาเข้าช่วยด้วย เหตุผลสำคัญ 2 ประการ คือ ประการที่หนึ่ง มนุษย์มีร่างกายอ่อนแอ ธรรมชาติไม่ได้ช่วยอะไรเลยในส่วนของร่างกาย จึงต้องฝึกพลศึกษาเพื่อให้ร่างกายแข็งแรง สามารถต่อสู้กับสัตว์ร้ายและภัยธรรมชาติได้ ประการที่สอง มนุษย์ต้องอยู่ร่วมกันเป็นหมู่เหล่า จะอยู่คนเดียวตามลำพังไม่ได้ การอยู่ร่วมกันหากไม่รู้จักการเอาอกเอาใจ อาจเกิดการแตกแยกกันในหมู่เหล่า ก็อาจเป็นสาเหตุของความล้มเหลวมาสู่สังคมนั้นได้¹

มงคล พรหมสาขา ณ สกลนคร ได้กล่าวไว้ในเรื่องความมุ่งหมายของพลศึกษาว่า พลศึกษาช่วยอบรมให้เป็นผู้เหมาะสมแก่สังคม ซึ่งได้แก่

- ก่อให้เกิดนิสัย ความเชื่อฟัง การเคารพ การเสียสละ ความสามัคคี ความเป็นมิตร ความนับถือ
- ทำให้เป็นผู้รักชาติและมีความซื่อสัตย์
- เพาะให้มีสมรรถภาพในการเป็นหัวหน้าหรือผู้นำ
- รู้จักวางตนเมื่อชนะหรือแพ้
- รักความยุติธรรม ความเป็นผู้มีใจนักกีฬา รักเกียรติยศ²

การมีชีวิตรอยู่ในสังคม มนุษย์ต้องอยู่ร่วมกันไม่ใช่ต่างคนต่างอยู่ ฉะนั้นการอยู่ร่วมกันถ้าไม่มีความเข้าใจกัน หรือไม่มีความเห็นอกเห็นใจกัน จะอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขได้ยาก สังคมในปัจจุบันเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมมากมาย พลเมืองเพิ่มมากขึ้น

¹มงคล พรหมสาขา ณ สกลนคร, พลศึกษาแผนใหม่สำหรับโรงเรียน (พระนคร : กรุงศิลป์, 2493) : หน้า 2.

²เรื่องเดียวกัน.

ที่อยู่อาศัยเท่าเทียม ค่าครองชีพสูง ทุกคนต้องทำงานเพื่อหาเงินให้เพียงพอสำหรับการดำรงชีวิต จึงทำให้ทุกคนต้องดิ้นรนเพื่อตัวเอง ทำให้เกิดความเห็นแก่ตัว แข่งกันทำมาหากิน ชาวकारเห็นอกเห็นใจกัน ทำให้สังคมนั้นเป็นสังคมที่ไม่น่าอยู่ พระพุทธศาสนาสอนให้คนเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่กันทั้งทางวัตถุและน้ำใจ เพื่อจะได้อยู่เป็นสุขร่วมกันในสังคม¹ พระพุทธองค์ได้กล่าวคำสอนสำหรับฆราวาสซึ่งจะต้องอยู่ในสังคม และจะอยู่ได้อย่างมีความสุขนั้นก็ควรจะมียึดถือปฏิบัติ "ธรรมของฆราวาส 4" ได้แก่

- สัจจะ สัจย์ซื่อแก่กัน มีความซื่อสัตย์สุจริต ยุติธรรม ไม่เอารักเอาเปรียบกัน
- ทมะ รู้จักข่มจิตของตน ระวังจิต ระวังความโกรธ ระวังโทษะได้
- ชันติ อุดหนุนในสิ่งต่าง ๆ
- จาคะ สละให้มันสิ่งของแก่คนที่ควรรับ รวมทั้งการให้อภัย²

หลักธรรมของพระพุทธองค์เป็นหลักธรรมที่เป็นอมตะ ใช้ได้ทุกกาลสมัย และลักษณะที่สำคัญของน้ำใจนักกีฬาเป็นคุณธรรมที่สอดคล้องกับฆราวาสธรรมทุกประการ เป็นคุณธรรมที่ทำให้คนสามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข สมาคมสุขศึกษา พลศึกษา และสันตนาการแห่งสหรัฐอเมริกา ได้กล่าวไว้ว่าบุคคลที่มีการกระทำดี ยอมรับในตัวบุคคลอื่น และมีน้ำใจนักกีฬา ที่กล่าวนี้ถือว่าเป็นพื้นฐานทางสังคมประชาธิปไตย ที่จำเป็นต้องสร้างให้เกิดความเข้าใจอย่างลึกซึ้ง³ เพราะการอยู่ในสังคมประชาธิปไตยบุคคล

¹สุชีพ ปุญญานุภาพ, คุณลักษณะพิเศษของพระพุทธศาสนา (พระนคร : เกษมบรรณกิจ, 2511), หน้า 451.

²สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาวชิรญาณวโรรส, นวโกวาท (กรุงเทพมหานคร : มหามกุฏราชวิทยาลัย, 2518), หน้า 72.

³ฟอง เกิดแก้ว, สวัสดิ์ ทรัพย์จำนงค์ และบรรจง คณะวรรณ, การพลศึกษา (พระนคร : วัฒนาพานิช, 2515), หน้า 58.

ต้องรู้หน้าที่รับผิดชอบของตนเอง ต่อหมู่คณะรวมกัน เคารพในสิทธิของบุคคลอื่น สังคม ที่กล่าวนี้พลศึกษามีบทบาทสำคัญยิ่ง ดังเช่น ดร.คลินตัน เอช สตรอง (Clinton H. Strong) ได้กล่าวถึงบทบาทของพลศึกษาในโรงเรียน ข้อที่ 7 เกี่ยวกับการพัฒนาสังคมว่า "พลศึกษาเกี่ยวข้องกับการพัฒนาคน สังคมและศีลธรรม การฝึกพลศึกษามีส่วนสำคัญในการช่วยให้บุคคลสามารถปรับตัวให้เข้ากับเพื่อนฝูงได้ดี รู้จักการเป็นผู้นำ ผู้ตาม มีความซื่อสัตย์ มีน้ำใจนักกีฬา รู้จักร่วมมือกับหมู่คณะ"¹ กีฬาเป็นส่วนหนึ่งของการพลศึกษา การเล่นกีฬาอย่างมีมารยาทจะเกิดขึ้นในบางขณะ จึงต้องมีกฎกติกา (Rules) มีการให้อภัยคู่ต่อสู้ และมีน้ำใจนักกีฬา (Sportsmanship) คุณสมบัตินี้เหล่านี้มีความจำเป็นอย่างยิ่งในการอยู่ร่วมกันในสังคมระบอบประชาธิปไตย² และการเล่นหรือการฝึกหัดพลศึกษาด้วยการเล่นกีฬาร่วมกัน จะฝึกให้คนมีความอดทน ออกกำลังกายหนักเอาเบาสู้ รู้จักจิตใจซึ่งกันและกัน อยู่ในระเบียบข้อบังคับ อันยังผลเกี่ยวแก่การดำเนินชีวิต ซึ่งจะต้องเต็มไปด้วยการชิงไหวชิงพริบ ซึ่งถ้าหากการชิงไหวชิงพริบเต็มไปด้วยคุณธรรม คุณการเล่นกีฬาซึ่งเต็มไปด้วยน้ำใจนักกีฬาแล้ว โอกาสจะเกิดการแตกร้างก็มีน้อย สังคมนั้นประเทศนั้นก็มีความเจริญรุ่งเรืองตลอดไป

คำว่าน้ำใจนักกีฬานี้ ไม่ได้หมายความว่าจะใช้ในทางกีฬาอย่างเดียวเท่านั้น การกระทำใด ๆ ก็ตามที่ไม่เอาวัดเอาเปรียบซึ่งกันและกัน ก็ถือได้ว่ามีน้ำใจนักกีฬาเช่นกัน และไม่เฉพาะนักกีฬาเท่านั้นที่จะปฏิบัติตาม แต่ทุกคนพึงปฏิบัติตาม เพราะทุกคนต้องเล่นเกมในชีวิต การดำเนินชีวิตเต็มไปด้วยการแข่งขันหรือเล่นเกม ซึ่งเกมในชีวิตนี้อาจจะแยกออกได้หลายรูปแบบ เช่น นักการเมืองก็เล่นเกมการเมือง ซึ่งต่างก็มีกฎกติกาที่กำหนดไว้ อันได้แก่ด้วยทฤษฎีหมายของบ้านเมือง ผู้ประพฤติตามด้วยทฤษฎีหมาย

¹คลินตัน เอช สตรอง, "บทบาทของพลศึกษาในโรงเรียน," วารสาร สุขศึกษา พลศึกษา และสันตนาการ 5 (กรกฎาคม 2522) : 45

²จรินทร์ ธานีรัตน์ และสนอง นพสงค์, วิชาการพลศึกษา (พระนคร : เจริญผลการพิมพ์, 2503), หน้า 6 - 7.

ประกอบด้วยศีลธรรมอันดีงาม ก็ได้ชื่อว่าเป็นผู้มีน้ำใจนักกีฬา ผู้ที่ละเมียดต่อคัมภฏหมาย ไม่ดำเนินชีวิตด้วยความสุจริต ชอบลักขโมยตีรันฟันแทง เราก็มิเรียกเขาว่าเป็น นักกีฬา¹ สำหรับการกีฬาที่เช่นเดียวกัน ผู้เล่นหรือผู้แข่งขันก็มีกฎกติกาการเล่นบังคับไว้ อย่างรัดกุม ซึ่งผู้เล่นหรือผู้แข่งขันปฏิบัติตามกฎกติกาการเล่น มิเอารัดเอาเปรียบ คู่แข่งขันด้วยกัน ก็ได้ชื่อว่า "นักกีฬา" ฉะนั้น การกีฬาในปัจจุบันมิถือการแพ้นะเป็นสิ่ง สำคัญ เช่นกีฬาสมัยก่อน ข้อสำคัญอยู่ที่ว่าได้มีส่วนร่วมในการแข่งขัน และได้ทำการแข่งขัน อย่างเต็มความสามารถ เชื่อฟังผู้ตัดสิน มิฝ่าฝืนกฎกติกาการเล่น เป็นผู้มีจรรยา งาม งาม ซึ่งเรียกว่า "ความเป็นผู้มีน้ำใจเป็นนักกีฬา" (Sportsmanship)²

การพลศึกษาในประเทศไทยได้มีมาช้านานแล้ว ตั้งแต่ก่อนสมัยสุโขทัย แต่ก้ เป็นไปในรูปลักษณะของการต่อสู้ป้องกันตัว ถึงสมัยสุโขทัยการพลศึกษาก็ยังคงเป็นไป ในรูปของการฝึกอาวุธและวิชาการต่อสู้เพื่อป้องกันตัวเองและประเทศชาติ ประเภท กีฬาที่มีการฝึกสอนกันได้แก่ กีฬาประเภทกระบี่กระบอง มวย และการต่อสู้ป้องกันตัว ซึ่งในยามสงบก็จัดให้มีการแข่งขันเพื่อความสนุกสนาน ยามศึกสงครามก็ใช้เพื่อป้องกัน บ้านเมือง จนถึงสมัยกรุงศรีอยุธยา ได้มีการฝึกกีฬาเพิ่มมากขึ้น ได้แก่ กระบี่กระบอง กฤษ มวยไทย ธนู ซึ่งชายฉกรรจ์ทั้งหลายจะต้องเข้ารับการฝึกฝนวิชาที่กล่าวมาแล้ว เพื่อใช้ทำดาบฆ่าศึกศัตรู และป้องกันตัวเอง นอกจากกีฬาที่กล่าวแล้ว ยังมีกีฬาอีก ประเภทหนึ่งที่เป็นที่นิยมของประชาชนตั้งแต่สมัยสุโขทัยคือกีฬาว่าว สมัยต่อมาก็มีการ แข่งขันเรือ ฝึกทวน หอก คาน เกาทัณฑ์ โล่ หน้าไม้ แหวน ไม้ตะบอง มาถึงสมัยกรุงธนบุรียังคงมีการฝึกฝนอาวุธเหมือนสมัยก่อน เพื่อป้องกันความเบียดเบียน จึงจัดออกมาในรูปของการแข่งขัน เมื่อยามสงบจากศึกสงครามก็มีการละเล่นเพื่อความ สนุกสนาน มีกีฬาต่าง ๆ ที่ยังคงนิยมจนถึงปัจจุบัน ได้แก่ มวย กระบี่กระบอง การ แข่งเรือ การเล่นว่าว ตะกร้อ หมากรุก ชักเยอ กีฬากรรมต่าง ๆ เหล่านี้

¹ มงคล พรหมสาขา ณ สกลนคร, พลศึกษาแผนใหม่สำหรับโรงเรียน (พระนคร : กรุงเทพฯ, 2493), หน้า 69.

² เรื่องเดียวกัน.

ล้วนแต่เป็นกิจกรรมทางพลศึกษาทั้งสิ้น แต่คนสมัยนั้นไม่รู้จักคำว่าพลศึกษา ในสมัยรัตนโกสินทร์มีการฝึกมิด คอบ กระบี่กระบอง มวยไทย ฟล่อง ง้าว คอบ 2 มือ สมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว พระองค์ได้สนพระทัยในการเล่นกระบี่กระบอง ทำให้ประชาชนหันมาสนใจกระบี่กระบอง ฟล่อง ง้าว คอบ 2 มือ ในสมัยนี้เองที่มีการนำกีฬาสากลเข้ามาสู่ประเทศไทย แต่ก็นิยมเล่นในชนหมู่น้อย พอถึงรัชกาลพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว มีการส่งเสริมกีฬากันอย่างกว้างขวางทั้งกีฬาไทยและกีฬาสากล กีฬาไทยได้แก่ มวยไทย กระบี่กระบอง คอบ ตะกร้อ ว่าว กีฬาสากลได้แก่ ฟุตบอล บาสเกตบอล มวยสากล แบดมินตัน ได้เริ่มมีการแข่งขันกรีฑานักเรียนและครูขึ้นครั้งแรก เมื่อวันที่ 11 มกราคม พ.ศ. 2440 ณ บริเวณท้องสนามหลวง และเดือนพฤศจิกายน พุทธศักราช 2450 กระทรวงกลาโหมได้จัดงานกีฬาขึ้นเป็นครั้งแรก เรียกว่า "ยุทธกีฬา" มีการแข่งม้า คอสู้บนหลังม้าแบบต่าง ๆ กรีฑา การวิ่งระยะไกล การกีฬาพื้นเมือง นับตั้งแต่นั้นมาการแข่งขันกีฬานักเรียนและประชาชนก็มีมากขึ้น ในด้านการเรียนการสอนพลศึกษาสมัยนั้น มุ่งสอนแต่ภาคปฏิบัติอย่างเดียว¹ เท่าที่ปรากฏหลักฐานการพลศึกษาได้มีการเรียนการสอนอย่างมีแบบแผนจริงจังในประเทศไทยครั้งแรกที่โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้าฯ ตั้งแต่พุทธศักราช 2430 มีกิจกรรมที่ต้องฝึกหัดคือ วิ่ง ระเบียบแถว ฝึกคัดคน (ยิมนาสติก) ต่อมาปีพุทธศักราช 2431 ได้เพิ่มกีฬาขึ้นอีกคือ ฟันคอบ ว่ายนํ้า และยิมนาสติก² ต่อมาได้มีการฝึกสอนครูพลศึกษาขึ้นที่โรงเรียนสวนกุหลาบ ที่สามัคยาจารย์สมาคม ปีพุทธศักราช 2456 จึงได้ก่อตั้งโรงเรียนพลศึกษากลางขึ้น มีการปรับปรุงการเรียนการสอนเพื่อผลิตครูพลศึกษาที่เหมาะสม และเพื่อให้การพลศึกษาเจริญมากขึ้น

¹ ฟอง เกิดแก้ว, ประวัติพลศึกษา (กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช, 2520), หน้า 37 - 59.

² โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้าฯ, วารสารโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้าฯ (พระนคร : โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้าฯ, 2496) : 5.

³ ฟอง เกิดแก้ว, ประวัติพลศึกษา, หน้า 69.

ปีพุทธศักราช 2479 จึงได้มีการขยายการผลิตครูพลศึกษามากยิ่งขึ้น ได้เปิดโรงเรียนฝึกหัดครูพลศึกษา ซึ่งต่อมาได้เปลี่ยนเป็นวิทยาลัยพลศึกษา¹

ความแนวแผนกีฬาแห่งชาติ การกีฬานั้นเป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินชีวิตประจำวันของประชาชนชาวไทย ที่มุ่งสร้างเสริมคุณภาพของพลเมืองให้มีบุคลิกภาพ มีสุขภาพและอนามัยสมบูรณ์ สามารถดำรงชีวิต ทำประโยชน์ และอยู่ร่วมกันได้อย่างผาสุก ในสังคมไทย² ด้วยเหตุนี้รัฐจึงได้กำหนดนโยบายการส่งเสริมพลศึกษาและกีฬา โดยจัดให้มีหลักสูตรการเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียน ตั้งแต่ชั้นอนุบาลจนถึงระดับอุดมศึกษา³ ปัจจุบันประเทศไทยใช้หลักสูตรฉบับพุทธศักราช 2521 ในหลักสูตรพลศึกษาระดับประถมศึกษา ได้กำหนดจุดมุ่งหมายให้เกิดผลต่อผู้เรียนไว้หลายด้าน ในด้านคุณสมบัติที่ต้องการเน้นระบุไว้ในข้อ 1.6 ว่ามีน้ำใจนักกีฬา รู้จักยกย่องผู้อื่น⁴ และในหลักสูตรระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 ได้แบ่งออกเป็นหลายกลุ่ม ในกลุ่มพัฒนาบุคลิกภาพ ด้านพลานามัย กำหนดจุดประสงค์ในข้อที่ 7 ว่า เพื่อให้มีคุณธรรมและพฤติกรรมที่สังคมยอมรับ โดยเน้นถึงความสำคัญของประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตน ความสามัคคี ความเป็นผู้มีน้ำใจนักกีฬา ความมีระเบียบวินัย⁵ นอกจากการจัดการ-

¹จรินทร์ ธานีรัตน์ และสนอง นพสงค์, วิชาการพลศึกษา (พระนคร : เจริญผลการพิมพ์, 2503), หน้า 45.

²กอง วิสุทธารมณ, "แผนการกีฬาแห่งชาติ," วารสารสุขศึกษา พลศึกษา และสันทนาการ (เมษายน 2521) : 35.

³เรื่องเดียวกัน, หน้า 38.

⁴กระทรวงศึกษาธิการ, หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2520), หน้า 2.

⁵กระทรวงศึกษาธิการ, หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (กรุงเทพมหานคร : จงเจริญการพิมพ์, 2520), หน้า 83.

เรียนการสอนตามหลักสูตรแล้ว การส่งเสริมให้เยาวชนได้เล่นกีฬากันมากขึ้น และได้มีการจัดการแข่งขันกีฬานักเรียน เยาวชน และประชาชนกันขึ้น ในตอนแรก ๆ เป็นหน้าที่ของกรมพลศึกษาเป็นผู้จัดการแข่งขันกีฬาเหล่านี้ เพราะกรมพลศึกษามีจุดมุ่งหมายในอันที่จะสร้างความเป็นนักกีฬาให้อยู่ในจิตใจของคนไทย ทั้งในหมู่นักเรียน ครู และประชาชน ให้แสดงออกซึ่งความเป็นนักกีฬาอย่างแท้จริง ให้เป็นที่ประจักษ์แก่คนทั่วไป และถือเป็นความสำคัญอันดับแรก¹ ดังเช่นประกาศกรมพลศึกษา เรื่องการแข่งขันกีฬาโรงเรียน ประจำปีการศึกษา 2516 ว่าเพื่อเป็นการส่งเสริมให้นักเรียน นักศึกษา ได้รับการฝึกอบรมกีฬา กรีฑา อันเป็นส่วนหนึ่งของการพลศึกษา ให้มีร่างกายสมบูรณ์ แข็งแรง จิตใจเป็นนักกีฬา มีมารยาทอันดีงาม เหมาะสมแก่สังคม เป็นพลเมืองดีของประเทศไทย² ต่อมาความสนใจทางด้านกีฬามีมากขึ้น จึงต้องมีการขยายการจัดการแข่งขันให้กว้างออกไป กรมพลศึกษาจึงได้มอบหมายให้หน่วยงาน สโมสร สมาคมกีฬาต่าง ๆ ทั้งเอกชนและรัฐบาล เป็นผู้จัดการแข่งขันกีฬาตามความเหมาะสม จากการได้เข้าร่วมการแข่งขันกีฬาประเภทต่าง ๆ นั้น ผลที่ได้รับจากการแข่งขันอยู่ที่การฝึกซ้อม ยิ่งฝึกซ้อมมากเพียงใดก็จะทำให้ร่างกายจิตใจมีความเชื่อมั่นในตนเอง มีการตัดสินใจได้ดีขึ้น ดังกล่าวไว้ว่า ถ้าร่างกายแข็งแรงจิตใจย่อมมองใสบริสุทธิ์ และสามารถต่อต้านโรคภัยไข้เจ็บได้คือ เป็นลาภอันประเสริฐ เป็นประโยชน์แก่ตนเองและสังคม ส่วนผลของการแพ้ชนะนั้น แม้ว่าจะเป็นความมุ่งหมายหรือหลักชัยของการแข่งขันก็ตาม ก็ไม่ควรยึดถือว่าเป็นเรื่องสำคัญมากนัก ถือว่าเป็นของธรรมดาของการแข่งขัน ข้อสำคัญอยู่ที่การรู้แพ้ รู้ชนะ รู้อภัย³ บางครั้งก็พบว่าการแข่งขันไม่ตรงกับเจตนารมณ์ของการกีฬา

¹ ฟอง เกิดแก้ว, ประวัติพลศึกษา (กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช, 2520), หน้า 83.

² บุญสม มาร์ติน, "ประกาศกรมพลศึกษา เรื่องการแข่งขันกีฬาโรงเรียน ประจำปีการศึกษา 2516," ข่าวสารกรมพลศึกษา (เมษายน 2516) : 27.

³ รัฐมนตรีกระทรวงศึกษาธิการ, "คำกล่าวในพิธีเปิดการแข่งขันกีฬาโรงเรียน ประจำปีการศึกษา 2516," ข่าวสารกรมพลศึกษา (กรกฎาคม, 2516) : 4.

ถ้าผู้แข่งขันหวังชัยชนะและถ้วยรางวัลเป็นสำคัญ ปัญหาต่าง ๆ ก็จะเกิดขึ้นตึกตามมาได้ ผู้ที่จะแก้ปัญหาเพื่อไม่ให้ความยุ่งยากทั้งหลายเกิดขึ้น และเพื่อให้การแข่งขันได้รับผลตามเจตนารมณ์ของการแข่งขันก็คือ ครู โรงเรียน มหาวิทยาลัย และหน่วยงานที่รับผิดชอบในการจัดดำเนินการแข่งขัน ไม่ควรเน้นผลของชัยชนะและถ้วยรางวัลให้มากนัก จริงอยู่ธรรมชาติของมนุษย์นั้น เมื่อมีการแข่งขันก็ย่อมต้องการชัยชนะ¹ แต่บางครั้งความต้องการชัยชนะนั้นมักจะเป็นสาเหตุที่ทำให้มีการหลอกลวง คดโกง เอารัดเอาเปรียบ มีการทะเลาะวิวาทกัน พยายามหาทางหลีกเลี่ยงกติกาการเล่น พยายามใช้เล่ห์เหลี่ยมเพื่อที่จะเอาชนะคู่ต่อสู้ให้ได้มากที่สุด หายที่สุดถ้าการเล่นหรือการแข่งขันไม่ได้รับผลตามที่ต้องการ ก็จะเป็นเหตุให้เกิดการโกรธแค้น มีโมโห ระวังอารมณ์และความรู้สึกไม่ได้ ก็จะเกิดการทะเลาะวิวาทชกต่อยกันขึ้นในระหว่างผู้เล่นหรือผู้แข่งขันด้วยกัน และผู้กับผู้เล่น หรือผู้กับผู้คู่ สาเหตุใหญ่อีกประการหนึ่งเกิดจากผู้ที่เป็นครู หรือผู้ควบคุม ยุง สอนกลโกงทั้งหลายให้ และผู้ควบคุมบางคนไม่เข้าใจถึงอุดมคติของการกีฬา ไม่ควบคุมที่มิให้เข้มงวด ไม่สอนให้รู้จักการแพ้การชนะ² แม้ว่าสัญชาตญาณของมนุษย์ย่อมต้องการชัยชนะ และการแข่งขันกีฬาเพื่อต้องการสนองสัญชาตญาณของการแข่งขัน ถ้าหากว่าการแข่งขันนั้นได้รับชัยชนะ การแข่งขันครั้งนั้นก็มีความหมายมากยิ่งขึ้น อย่างไรก็ตามก็ดี ครูผู้สอน ผู้ฝึก หรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการกีฬาทุกคน ควรจะระลึกอยู่เสมอว่าชัยชนะนั้นไม่ใช่เป็นจุดหมายปลายทางแต่เพียงอย่างเดียว หากแต่เป็นเพียงส่วนหนึ่งของการเล่นเท่านั้น กีฬานั้นมีความมุ่งหมายให้ผู้เล่นได้มีความสนุกสนาน ในขณะที่เดียวกันก็จะได้มีสุขภาพสมบูรณ์ มีจิตใจกว้างขวาง หนักแน่น อดทน มีความสามัคคีกลมเกลียวกัน รู้จักเล่นและทำงานร่วมกัน รู้จักปฏิบัติตนตามระเบียบข้อบังคับ เพื่อ

¹ วรศักดิ์ เพียรชอบ, "การเล่นกีฬาเพื่ออุดมคติของการกีฬา," วารสาร
สหศึกษา พลศึกษา สันทนาการ 3 (มกราคม - ตุลาคม 2520) : 38.

² กอง วิสุทธารมณ, "การปลูกฝังน้ำใจนักกีฬาในตัวนักเรียน," วารสาร
สหศึกษา พลศึกษา สันทนาการ 6 (มกราคม 2523) : 8.

จะได้สามารถปรับตัวและมีชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างดี จึงไม่ควรให้ชัยชนะไปทำลายคุณค่าทางท่านอื่น ๆ นอกจากนั้นครูหรือผู้ฝึกกีฬาจะต้องเป็นผู้ที่มีน้ำใจนักกีฬาค้ำ เพื่อจะได้อบรมสั่งสอนในสิ่งที่ถูกต้อง ทำตัวอย่างที่ดีให้เด็กเห็น ไม่ยุ่งให้เด็กเล่นผิดกติกา ไม่ยุ่งให้เด็กเล่นกีฬาเพื่อชัยชนะแต่อย่างเดียว ให้เล่นกีฬาคตามกติกา¹

การอบรมจิตใจของพลเมืองให้ดีชื่อว่า "เป็นผู้มีน้ำใจนักกีฬา" จะต้องให้การอบรมตั้งแต่เยาว์วัย ดังกล่าวที่ว่า ไม่อ่อนต้ง่าย ไม่แก่ค้ดยาก ฉันทโลกการปลูกฝังน้ำใจนักกีฬาก็เช่นเดียวกัน สามารถปลูกฝังให้กับเยาวชนไปพร้อมกับการเรียนวิชาอื่น วิชาพลศึกษาเป็นวิชาที่สามารถปลูกฝังน้ำใจนักกีฬาได้ผลดีวิชาหนึ่ง ฉะนั้นการสอนพลศึกษาครูไม่ควรเน้นแต่วิชาการอย่างเดียวเท่านั้น ควรจะเน้นคุณธรรมควบคู่ไปด้วย จึงจะยังผลให้การเรียนการสอนประสบผลสำเร็จ ดังบทประพันธ์ของ ศาสตราจารย์ อ่ำไพ สุจริตกุล "ความรู้ของคุณธรรม" ว่า

หากความรู้สูงล้ำคุณธรรมเลิศ

แสนประเสริฐกอปรกิจวินิจนัย

จะพัฒนาประชากรราษฎร์ทั้งชาติไทย

ต้องฝึกให้ความรู้คุณธรรม²

การอบรมนักเรียนให้เป็นผู้มีน้ำใจเป็นนักกีฬา นับเป็นจุดสำคัญของการพลศึกษาทางโรงเรียนต้องพยายามให้เด็กซาบซึ้งในข้อนี้ น้ำใจนักกีฬาจะปลูกฝังเฉพาะผู้เล่นอย่างเดียวไม่ได้ ควรจะให้กับประชาชนทุกคน รวมทั้งผู้ดูกีฬาหรือผู้เชียร์ด้วย ให้เขารู้ถึงจุดมุ่งหมายของการกีฬาว่าไม่ใช่หวังในชัยชนะแต่เพื่อพลานามัย เพื่อความสามัคคี มีความเป็นผู้มีน้ำใจเป็นนักกีฬา เพื่อความสามัคคีทุกหมู่ทุกคณะ ปัญหาการทะเลาะวิวาท

¹ กอง วิสุทธารมณ, "การปลูกฝังน้ำใจนักกีฬาในตัวนักเรียน," วารสาร สุขศึกษา พลศึกษา สันทนาการ 6 (มกราคม 2523) : 7.

² อ่ำไพ สุจริตกุล, "คุณธรรมนิยมในทรรณะคณบดีครุศาสตร์," วารสาร ครุศาสตร์ 9 ฉ. (มีนาคม - เมษายน 2522) : 10.

ส่วนหนึ่งก็มีสาเหตุมาจากการเซียร์ คังนั้นสภาวัฒนธรรมแห่งชาติจึงได้ให้คำแนะนำ
ในเรื่องวัฒนธรรมในการดูกีฬาไว้ดังนี้

ข้อ 1. ผู้ดูพึงปรบมือแสดงความยินดีต่อผู้แข่งขันทุกฝ่ายขณะเข้าสู่สนาม
และปรบมือให้เกียรติแก่ผู้เล่นดีไม่ว่าฝ่ายไหนด้วย

ข้อ 2. ผู้ดูไม่ควรเหยียดผู้แข่งขันและเจ้าหน้าที่ด้วยประการใด ๆ

ข้อ 3. ผู้ดูไม่บังคับรบกวนผู้แข่งขันหรือเจ้าหน้าที่ และไม่บังคับก่อให้เกิดการแตกสามัคคีระหว่างผู้แข่งขันด้วยกันหรือกับผู้ดู

ข้อ 4. ผู้ดูพึงยอมรับคำตัดสินของเจ้าหน้าที่อย่างเด็ดขาด และเคารพกฎ
ข้อบังคับและกติกาทั้งปวง

ข้อ 5. ผู้ดูไม่บังคับรบกวนเปลี่ยนจากสนับสนุนผู้เล่นไปในทางที่ผิด¹

ฉะนั้น เพื่อปรับปรุงแก้ไขให้เยาวชนของชาติเป็นเยาวชนที่เจริญเติบโต
ทั้งค่านร่างกายและจิตใจ สามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข รู้จักเห็นอกเห็นใจกัน
ซนินทรซัย อินทிரากรณ์ ได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปลูกฝังน้ำใจนักกีฬาต่อครู
พลศึกษาและหน่วยงานต่าง ๆ ไว้ดังนี้

1. ครูพลศึกษาทุกคนควรจะมีใจในลักษณะที่สำคัญของน้ำใจนักกีฬา
เป็นอย่างดี

2. การสอนของครูพลศึกษาทุกครั้ง นอกจากจะสอนให้นักเรียนเล่นกีฬา
เป็นแล้ว ควรจะมีการปลูกฝังน้ำใจนักกีฬาควบคู่ไปด้วย และในขณะที่เดียวกันควรจะ
ปลูกฝังให้นักเรียนเห็นความสำคัญของน้ำใจนักกีฬา เพื่อจะนำไปใช้ในวิถีประจำวันได้

¹ มงคล พรหมสาขา ณ สกลนคร, "คำแนะนำของสภาวัฒนธรรมแห่งชาติ
เรื่องวัฒนธรรมในการดูกีฬา," การพลศึกษาแผนใหม่สำหรับโรงเรียน (พระนคร :
กรุงศิลป์, 2493), หน้า 76.

3. เพื่อให้การสอนในโรงเรียนสมบูรณ์ขึ้น หลักสูตรวิชาพลศึกษาในโรงเรียนควรกล่าวถึงส่วนประกอบที่สำคัญของน้ำใจนักกีฬา เพื่อเป็นแนวทางของครูในการที่จะไปปลูกฝังให้แก่นักเรียน

4. ครูพลศึกษาควรปฏิบัติตนเป็นตัวอย่างในการแสดงออกซึ่งความมีน้ำใจนักกีฬา

5. หน่วยงานทั้งของทางราชการและเอกชนที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับวงการกีฬา ควรจะได้รู้และเข้าใจ เห็นความสำคัญของน้ำใจนักกีฬา และนำไปปฏิบัติตลอดจนเผยแพร่แก่ประชาชนโดยทั่วไป¹

ในการปลูกฝังน้ำใจนักกีฬาให้แก่เด็กเรียนนั้น ผู้ที่มีโอกาสให้การปลูกฝังน้ำใจนักกีฬาในทางพลศึกษาคือ ครูพลศึกษา ดังนั้นครูพลศึกษาควรจะได้มีความเข้าใจ และทราบถึงลักษณะที่สำคัญของน้ำใจนักกีฬาเป็นอย่างดี จึงจะสามารถให้การอบรมและปลูกฝังน้ำใจนักกีฬาแก่เด็กเรียนได้ดี

ดังนั้นผู้วิจัยในฐานะเป็นอาจารย์สอนวิชาพลศึกษาแก่นักศึกษาที่จะออกไปเป็นครูพลศึกษาในอนาคต จึงใคร่จะศึกษานิสิตนักศึกษาวิชาเอกพลศึกษาที่จะต้องสำเร็จการศึกษาออกไปเป็นผู้สอนวิชาพลศึกษา และช่วยในการปลูกฝังน้ำใจนักกีฬาให้แก่เด็กเรียนนั้น มีความคิดเห็นและเข้าใจถึงลักษณะที่สำคัญของน้ำใจนักกีฬาถูกต้องเพียงไร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนิสิตนักศึกษาวิชาเอกพลศึกษา สังกัดมหาวิทยาลัย ในกรุงเทพมหานคร เกี่ยวกับลักษณะที่สำคัญของน้ำใจนักกีฬาว่าถูกต้องเพียงไร

¹ ชนิทรชัย อินทிரากรณ์, "ลักษณะที่สำคัญของน้ำใจนักกีฬา," (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาพลศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523)
หน้า 65 - 66.

2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างนิสิตนักศึกษาชาย กับนิสิตนักศึกษาหญิง วิชาเอกพลศึกษา สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ในกรุงเทพมหานคร เกี่ยวกับลักษณะที่สำคัญของน้ำใจนักกีฬา

3. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของนิสิตนักศึกษาวิชาเอกพลศึกษา แต่ละมหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานคร เกี่ยวกับลักษณะที่สำคัญของน้ำใจนักกีฬา

สมมติฐานการวิจัย

1. นิสิตนักศึกษาวิชาเอกพลศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะที่สำคัญของน้ำใจนักกีฬาได้อย่างถูกต้อง

2. นิสิตนักศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะที่สำคัญของน้ำใจนักกีฬาคลายคลึงกัน

3. นิสิตนักศึกษาชายกับนิสิตนักศึกษาหญิงมีความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะที่สำคัญของน้ำใจนักกีฬาไม่แตกต่างกัน

4. ความคิดเห็นของนิสิตนักศึกษาแต่ละมหาวิทยาลัย เกี่ยวกับลักษณะที่สำคัญของน้ำใจนักกีฬาไม่แตกต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะที่สำคัญของน้ำใจนักกีฬาของนิสิตนักศึกษาวิชาเอกพลศึกษา สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ในกรุงเทพมหานคร ความสำคัญหรือประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัยครั้งนี้

1. ได้ทราบถึงความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะที่สำคัญของน้ำใจนักกีฬาของนิสิตนักศึกษา

2. สถาบันผลิตครูพลศึกษาจะได้นำผลของการวิจัยนี้ไปเป็นแนวทางในการเตรียมครูพลศึกษาคำนความมีน้ำใจนักกีฬา

3. เป็นแนวทางให้ครูพลศึกษาและบุคคลทั่วไปยึดเป็นหลักในการพัฒนาตนเอง ในด้านความมีน้ำใจนักกีฬา

4. เป็นแนวทางในการหาทางวัดความมีน้ำใจนักกีฬาในตัวบุคคล

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

ความคิดเห็น หมายถึง ความคิด การตัดสินใจ ความคิดเห็นที่แสดงออกในการตอบแบบสอบถาม

ลักษณะ หมายถึง คุณสมบัติ เครื่องประกอบ หรือเครื่องแสดงสิ่งหนึ่งให้เห็นว่าต่างจากอีกสิ่งหนึ่ง

นิสิตนักศึกษาระดับปริญญาเอก หมายถึง ผู้ที่กำลังศึกษาในสาขาวิชาพลศึกษา

จพ. หมายถึง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

มร. หมายถึง มหาวิทยาลัยรามคำแหง

มก. หมายถึง มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

มศว. หมายถึง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พลศึกษา

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย